

KSEF I VAT

W INSTYTUCJACH KULTURY

KSeF i VAT

w instytucjach kultury

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. KSEF w instytucjach kultury	9
Jak przygotować się na obowiązkowe e-fakturowanie: problemy praktyczne	9
Kiedy nabywca musi skorygować podatek naliczony na podstawie faktury korygującej w KSeF	10
Kogo dotyczy obowiązek korekty podatku naliczonego z faktury korygującej. . .	11
Czy e-faktury będą mogły być wystawiane także dla konsumentów	11
Kiedy i na jakich zasadach można wystawiać faktury z załącznikiem w KSeF . . .	12
Jak uzyskać certyfikat KSeF potrzebny do wystawiania faktur w trybie offline24	13
Kto do końca 2026 r. będzie mógł wystawiać faktury papierowe lub elektroniczne zamiast w KSeF	13
KSeF, BHP i rozliczanie delegacji – obowiązki kadrowe w nowej rzeczywistości podatkowej	14
KSeF i wydatki BHP – kiedy dokumentuje pracodawca, a kiedy pracownik . . .	14
KSeF i badania lekarskie i okulary korekcyjne – kto, komu, za co	15
KSeF i napoje i posiłki profilaktyczne – kto kupuje, kto dokumentuje.	15
KSeF i szkolenia BHP i inne – odpowiedzialność po stronie pracodawcy	15
KSeF i wyposażenie stanowisk pracy i środki pierwszej pomocy	16
KSeF i delegacje w nowej rzeczywistości: dokumentacja, której nie można przegapić	16
Identyfikacja pracownika w KSeF i rozliczanie delegacji	16
Jakie dane pracownika można dodać na fakturze	17
Co, jeśli dostawca nie obsługuje identyfikatora pracownika	17
Rozliczanie delegacji – co zmienia KSeF	17
Kiedy pracownik płaci, a kiedy pracodawca	18
Noty księgowe i noty korygujące a KSeF – co zmieni się od 2026 roku	18
Noty księgowe a obowiązek KSeF od 2026 roku – czy podlegają e-fakturowaniu	19
Likwidacja not korygujących od 2026 roku – co zmienia KSeF	19
Zbiorcza faktura korygująca w KSeF – kiedy i jak ją wystawić	20
Zbiorcza faktura korygująca <i>in minus</i> – jak ją wystawić przy rabacie okresowym	21
Jak wykazać rabat na zbiorczej fakturze korygującej <i>in minus</i>	21
Czy możliwa jest zbiorcza faktura korygująca <i>in plus</i> w KSeF	21

Dlaczego KSeF nie pozwala na zbiorczą fakturę korygującą <i>in plus</i>	22
Podatnicy zwolnieni z VAT a KSeF – czy będą musieli korzystać z systemu	23
Obowiązek korzystania z KSeF	23
Odbiór faktur w KSeF przez podatników zwolnionych	24
Tryby wystawiania faktur w KSeF – co musisz wiedzieć o offline, online i awarii systemu	25
Co oznacza obowiązkowy NIP sprzedawcy w kontekście KSeF	26
Wystawianie faktury na rzecz nabywców bez NIP/zagranicznych	27
Załączniki do faktur w KSeF – jak je dodawać zgodnie z nowymi zasadami.	28
Załączniki do faktur w KSeF – jak złożyć zgłoszenie, by z nich skorzystać.	29
Tworzenie i przesyłanie załączników do faktur w KSeF	29
Pole „Dodatkowy opis” w fakturze KSeF – kiedy i jak z niego korzystać?	30
Jak przekazywać dokumenty powiązane z fakturą w KSeF od 2026 roku	31
Korekta danych sprzedawcy na fakturze korygującej KSeF – kiedy jest możliwa i jak ją przeprowadzić	31
Korekta NIP sprzedawcy na fakturze korygującej – co wynika z interpretacji KIS?	32
Czy można skorygować NIP sprzedawcy na e-fakturze w KSeF	32
Sukcesja podatkowa a korekta danych sprzedawcy w KSeF	32
Numer referencyjny KSeF – identyfikator faktury w systemie	33
Numer KSeF a numer faktury – dlaczego oba są potrzebne	33
Czy fakturę można edytować po nadaniu numeru KSeF.	34
Jak odbiorca uzyskuje dostęp do faktury w KSeF.	34
Numer referencyjny KSeF a tryby wystawiania faktur – online, offline i awaria	34
Rozdział 2. Wybrane zmiany w VAT w 2026 roku	36
Zmiany w VAT od 1 stycznia 2026 r. – wyższy limit zwolnienia podmiotowego z VAT	36
Kto i na jakich zasadach skorzysta ze zwiększonego limitu zwolnienia z VAT od 2026 roku	36
Jak zmiana limitu zwolnienia z VAT wpłynie na przedsiębiorców rozpoczynających działalność w trakcie roku	38
Rozdział 3. Interpretacje podatkowe z 2025 roku	40
VAT a przekazanie wyposażenia instytucji kultury – co z odliczeniem podatku	40
Czy muzeum może odliczyć cały VAT od inwestycji w trasę zwiedzania	42
Kursy artystyczne a nauczanie prywatne – fiskus kwestionuje zwolnienie z VAT	45

Sprzedaż dzieł sztuki w komisie a VAT marża – kiedy można ją zastosować	49
Zwolnienie z VAT dla warsztatów ceramiki w domu kultury	53
Zwolnienie z VAT dla instytucji kultury pod znakiem zapytania – co z zajęciami pozaartystycznymi	56
Sądy po stronie muzeum – liczba odwiedzających może być podstawą prewspółczynnika VAT	58
Twórca, a nie usługodawca – konserwator dzieł sztuki ze zwolnieniem z VAT.	62
Nagrody za twórczość i kulturę – kiedy 10% zryczałtowany PIT, a kiedy PIT-11	65
Organizujesz bezpłatną imprezę kulturalną? Fiskus odmówi pełnego odliczenia VAT.	69
Koncerty i wieczory taneczne mogą być zwolnione z VAT.	72
Zagraniczny zespół na dożynkach – gmina musi rozliczyć VAT bez zwolnienia	75
Sprzedaż książki a rozliczenie kosztów w PIT: kiedy można zastosować faktyczne wydatki	78
Fotograf w działalności gospodarczej nie skorzysta z 50% KUP	81
Autorskie projekty poza działalnością – fiskus pozwala na podwójną ścieżkę zarobkowania	84
Kiedy edukacja muzyczna korzysta ze zwolnienia podatkowego.	87
Pisarka przenosząca prawa autorskie działa jako podatnik VAT	89
Kara za przetrzymanie książek w bibliotece a podatek VAT – wyroki sądowe i interpretacje podatkowe	93
Podatek VAT w instytucji kultury: remont, darowizny, warsztaty i doposażenie filii	95
Półkolonie w domu kultury ze zwolnieniem z VAT – także dla usług dodatkowych	103
Sprzedaży usług za granicę nie wlicza się do limitu zwolnienia podmiotowego VAT	105
Zwolnienie z VAT tylko dla artystów i instytucji kultury – nie dla spółki z o.o.	107
Rozdział 4. Pytania i odpowiedzi	111
Faktura korygująca od dostawcy prądu: jak ująć w pliku JPK i kiedy	111
Faktura końcowa a pełna przedpłata – kiedy nie jest wymagana.	112
Faktura zaliczkowa i końcowa – obowiązek czy wybór przy sprzedaży w tym samym miesiącu.	114
Rozliczenie VAT przy sprzedaży voucherów do kina	115
Rozliczenia instytucji kultury ze sponsorem festynu	117
Czy instytucja kultury podlega pod podatek Belki.	118

Dotacja czy środki własne? Finansowanie członkostwa instytucji kultury w spółdzielni energetycznej.	119
Hotel i obiad dla artystów – koszt usługi artystycznej czy nieodpłatne świadczenie.	120
Czy biblioteki publiczne muszą odbierać faktury w KSeF.	122
Sprzedaż napojów a system kaucyjny – co musi wiedzieć każda instytucja od 1 października 2025 r.	123
Impreza kulturalno-oświatowa – czy instytucja kultury może wystawić fakturę. . .	124
Jakie zajęcia opodatkować VAT.	126
Czy instytucja powinna złożyć wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o uzgodnienie szacunkowej proporcji sprzedaży do celów odliczenia podatku VAT.	130
Usługa kulturalna na rzecz podatnika VAT z Danii – jak wypełnić JPK_V7M.	134
Jaka stawka podatku VAT w przypadku wstępu do muzeum i opłat za zajęcia.	137
Instytucja kultury wydaje książkę – co z podatkiem VAT.	139
Czy biblioteka może wystawić fakturę na usługi reklamowe.	140
Jak naprawić błąd w księdze inwentarzowej środków trwałych w bibliotece. . .	141
Zakup kserokopiarki – co z podatkiem VAT przy działalności mieszanej.	141
Jak rozliczyć podatek VAT od pożyczki udzielonej przez gminę.	143
Dobudowanie skrzydła w budynku – co z prawem do odliczenia VAT naliczonego.	144
Informacje z wykonania planu finansowego.	145
Jak zaksięgować zrealizowanie zadania celowego.	145
Jak opodatkować bon jednego przeznaczenia przekazany nieodpłatnie słuchaczom UTW na wydarzenia kulturalne.	146
Występ kabaretu – jaką fakturę wystawić.	147
Jak rozliczyć z VAT koncert zespołu zagranicznego z UE.	149
Import usług i deklaracja VAT-9M.	150
Koncert artystów z Ukrainy – co z podatkiem VAT.	150
Uniwersytet Trzeciego Wieku i Uniwersytet Dziecięcy – co z podatkiem VAT od czesnego.	153
Jak rozliczyć zakup usługi wykonania koncertu od artystki zamieszkałej w Polsce, która ma firmę zarejestrowaną w USA.	157

Wstęp

W 2026 roku wchodzi w życie obowiązek wystawiania i odbierania faktur w formie ustrukturyzowanej w Krajowym Systemie e-Faktur w platformie służącej w szczególności do wystawiania, przesyłania, otrzymywania i przechowywania faktur ustrukturyzowanych.

KSeF to platforma posiadająca wiele funkcjonalności, w tym **funkcjonalności związane z uwierzytelnieniem oraz uprawnieniami do korzystania z KSeF**. Zalicza się do nich w szczególności:

- ▶ nadawanie uprawnień (podatnik może wyznaczyć osobę fizyczną lub podmiot, który będzie w jego imieniu np. wystawiał faktury),
- ▶ odbieranie uprawnień (podatnik może odebrać uprawnienie np. do wystawiania faktur osobie fizycznej lub podmiotowi, któremu wcześniej to uprawnienie nadał),
- ▶ weryfikację uprawnień (system weryfikuje, czy osoba, która pracuje w systemie np. przesyła plik XML e-Faktury do KSeF, posiada uprawnienie do wystawiania faktur w imieniu danego podatnika),
- ▶ uwierzytelnienie w systemie (to potwierdzenie tożsamości danej osoby fizycznej lub podmiotu w KSeF np. za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub certyfikatu KSeF),
- ▶ powiadamianie podmiotów korzystających z KSeF o nadaniu uprawnień do korzystania z KSeF, o odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF,

KSeF zawiera także **funkcjonalności związane z obsługą e-Faktur**. Zalicza się do nich w szczególności:

- ▶ wystawianie faktur ustrukturyzowanych,
- ▶ oznaczanie faktur ustrukturyzowanych numerem identyfikującym, przydzielonym w KSeF (przesłanka niezbędna dla uznania, że dany dokument stanowi fakturę ustrukturyzowaną i został przyjęty w systemie),
- ▶ informowanie podmiotów korzystających z KSeF o numerze identyfikującym fakturę ustrukturyzowaną przydzielonym w KSeF oraz dacie i czasie jego przydzielenia (informacja istotna między innymi z punktu widzenia nabywcy, gdyż data przydzielenia numeru KSeF to co do zasady data otrzymania e-Faktury),
- ▶ informowanie podmiotów korzystających z KSeF o dacie i czasie wystawienia faktury ustrukturyzowanej, o dacie i czasie odrzucenia faktury w przypadku jej niezgodności ze wzorem faktury ustrukturyzowanej (niezgodność ze wzorem

jest przesłanką odrzucenia pliku przez KSeF), o braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej – w przypadku niedostępności lub awarii KSeF,

- ▶ otrzymywanie faktur ustrukturyzowanych (po przestaniu przez sprzedawcę pliku XML do KSeF i nadaniu fakturze numeru KSeF, otrzyma ją w systemie m.in. nabywca, którego identyfikator podatkowy NIP został wskazany w tej fakturze),
- ▶ dostęp do faktur ustrukturyzowanych (podatnik oraz osoby i podmioty przez niego uprawnione posiadają m.in. dostęp do faktur sprzedażowych, zakupowych oraz faktur, w których występuje jako podmiot trzeci lub podmiot upoważniony),
- ▶ przechowywanie faktur ustrukturyzowanych (faktury będą przechowywane w KSeF przez 10 lat, licząc od końca roku, w którym zostały wystawione).

Z dniem 1 stycznia 2026 r. **podniesiono próg zwolnienia podmiotowego z VAT** z 200.000 zł na 240.000 zł. Nowy limit dotyczy zarówno polskich podatników, jak i z innych krajów UE, którzy w Polsce korzystają ze zwolnienia z VAT w ramach procedury SME. Ze zwolnienia podmiotowego z VAT będą mogli korzystać także podatnicy, u których wartość sprzedaży w 2025 r. przekroczy stary limit (200.000 zł), ale nie przekroczy nowego (240.000 zł).

Kolejne zmiany w prawie:

- 1. Nowe JPK_VAT** – Nowe struktury logiczne JPK_VAT z deklaracją mają na celu dostosowanie JPK_VAT z deklaracją do obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), w związku z czym wchodzi w życie równoległe – tj. od 1 lutego 2026 r. Dodatkowo struktura zawiera zmiany związane z ujmowaniem w strukturze JPK_VAT systemu kaucyjnego.
- 2. Kontrolowany podatnik będzie mógł złożyć korektę deklaracji podatkowej** po zakończeniu kontroli celno-skarbowej. Korekta będzie mogła częściowo uwzględniać nieprawidłowości stwierdzone przez urząd celno-skarbowy w trakcie kontroli. Kontrolowany przedsiębiorca będzie mógł złożyć tzw. deklarację „pierwotną”, czyli deklaracji, która nie została wcześniej złożona po wszczęciu lub zakończeniu kontroli celno-skarbowej. Termin na złożenie deklaracji „pierwotnej” – w ciągu 14 dni od wszczęcia lub zakończenia kontroli. Nie będą naliczane dalsze odsetki za zwłokę w przypadku zapłaty zaległości podatkowej wynikającej ze złożonej deklaracji lub korekty deklaracji.

Rozdział 1.

KSEF w instytucjach kultury

Jak przygotować się na obowiązkowe e-fakturowanie: problemy praktyczne

Instytucje kultury powinny przygotować się na praktyczne wyzwania związane z obowiązkowym stosowaniem KSeF. Dla jednostek, takich jak teatry, muzea czy domy kultury, niektóre regulacje – jak np. sposób wystawiania faktur z załącznikami, korekty *in minus*, czy obsługa faktur dla osób fizycznych – mogą okazać się szczególnie problematyczne. Sprawdź, jak zmieni się podejście do faktur korygujących, kiedy konieczne będzie posługiwanie się kodem QR i kiedy instytucja może skorzystać z wyjątku od obowiązku korzystania z KSeF.

W związku z funkcjonowaniem KSeF utrzymana ma być reguła, iż obniżenia podstawy opodatkowania podatnik ma dokonywać za okres rozliczeniowy, w którym wystawił ustrukturyzowaną fakturę korygującą.

Podatnicy wystawiający ustrukturyzowane faktury korygujące nie będą więc zobowiązani do tego, by posiadać dokumentację potwierdzającą uzgodnienie z nabywcą towaru lub usługobiorcą obniżenie podstawy opodatkowania (np. odrębne potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę).

Potwierdzenie dostarczenia korekty do nabywcy zapewniać ma natomiast system KSeF. Zasada ta byłaby stosowana dla wszystkich faktur wystawionych w KSeF, bez względu na status odbiorcy faktury korygującej. Wyjątki szczegółowo ujmie zaś planowany art. 29a ust. 13a ustawy o VAT, z którego wynika, iż, co do zasady, jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą inną niż faktura ustrukturyzowana, to stosownej korekty dokonuje się za okres rozliczeniowy, w którym podatnik otrzymał potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi.

Natomiast tam, gdzie nastąpiło udostępnienie faktury poza KSeF, wystawca będzie dokonywać korekty podstawy opodatkowania i podatku należnego w okresie, w którym faktura została przesłana do KSeF.

WAŻNE

W dobie KSeF nastąpi modyfikacja sposobu rozliczania korekt *in minus*. Nastąpi więc pewien odwrót od reguł opartych na uzgodnieniu i spełnieniu warunków korekty. Kluczowy będzie zatem sam fakt wystawienia i otrzymania faktury ustrukturyzowanej.

Kiedy nabywca musi skorygować podatek naliczony na podstawie faktury korygującej w KSeF

Zasadniczo, w świetle nowej regulacji z art. 86 ust. 19a ustawy o VAT, nabywca byłby zobowiązany do pomniejszenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą.

Co do zasady nabywca będzie zatem obowiązany do skorygowania podatku naliczonego *in minus* w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą w postaci ustrukturyzowanej. Moment wystawienia faktury w KSeF jest tożsamy z datą otrzymania takiej faktury przez nabywcę.

Tu warto przypomnieć, iż faktura ustrukturyzowana uznawana jest za otrzymaną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur w dniu przydzielenia w tym systemie numeru identyfikującego tę fakturę.

Z kolei w każdym przypadku, w którym podatnik wystawił fakturę korygującą poza KSeF (zasada określona w art. 29a ust. 13a ustawy o VAT), trzeba również odpowiednio określić moment, w którym nabywca (podatnik zobowiązany do korekty podatku naliczonego) wszedł w posiadanie faktury korygującej.

WAŻNE

Jeżeli nabywca jest podatnikiem VAT, to faktura jest mu przesyłana wyłącznie w KSeF. Zatem datą otrzymania tej faktury dla ww. nabywców będzie dzień przydzielenia w KSeF numeru identyfikującego tę fakturę.

Zachowany byłby też dotychczasowy mechanizm, iż jeśli podatnik nie odliczył jeszcze VAT naliczonego z faktury, której dotyczy faktura korygująca, zaś prawo do ta-

kiego obniżenia mu przysługuje, zmniejszenie podatku naliczonego uwzględnia się w rozliczeniu za okres, w którym podatnik dokonuje tego obniżenia.

Kogo dotyczy obowiązek korekty podatku naliczonego z faktury korygującej

Obowiązek taki dotyczy nabywcy, niezależnie od tego, czy nabywca jest podatnikiem VAT czynnym, osobą prawną niebędącą podatnikiem, czy też podatnikiem zwolnionym podmiotowo lub wykonuje wyłącznie czynności zwolnione przedmiotowo.

Nabywca zwolniony na podstawie art. 113a ust. 1 ustawy o VAT (chodzi o zwolnienie podmiotowe dotyczące podatnika z siedzibą w innym państwie członkowskim UE) podaje, na potrzeby wystawianej mu faktury, indywidualny numer identyfikacyjny zawierający kod EX („numer identyfikacyjny EX”) na potrzeby korzystania ze zwolnienia na terytorium kraju.

Czy e-faktury będą mogły być wystawiane także dla konsumentów

Planowane jest jednak dopuszczenie fakultatywnej możliwości wystawiania e-faktur dla nabywców będących osobami fizycznymi, nieprowadzącymi działalności gospodarczej.

Przy czym to podatnik (sprzedawca, wystawca faktury dla „niepodatnika”, czyli konsumenta) ma decydować, czy wystawi e-fakturę, czy jednak zdecyduje się na wystawienie faktury „tradycyjnej”. Innymi słowy, do wystawienia e-faktury dla konsumenta nie będzie wymagana zgoda nabywcy. Jednak:

- 1)** samo wystawienie faktury na rzecz konsumenta wymagać ma wcześniejszego zgłoszenia żądania wystawienia tego dokumentu przez nabywcę;
- 2)** podatnik będzie zaś zobowiązany na żądanie konsumenta wydać mu e-fakturę poza KSeF, jak i zapewnić mu odpowiedni dostęp do wystawionej faktury w KSeF.

Czyli że podmiot bez NIP, w tym zwłaszcza konsument, będzie mógł zażądać od wystawcy wydania e-faktury w taki sposób, który byłby dla niego wygodny i prosty, bez konieczności logowania się do KSeF.

Rozwijając ten problem, warto wskazać, że wprowadzony ma być tzw. dostęp anonimowy do faktury ustrukturyzowanej dla nabywcy bez NIP i dla konsumenta (jeśli nabywca ten chciałby mieć taki dostęp).

Nabywcy, który nie posługuje się numerem identyfikacji podatkowej na potrzeby wystawienia faktury i jest podmiotem innym niż zarejestrowany na potrzeby podatku VAT, w tym konsumentowi, wystawca zapewnia dostęp do tej e-faktury, poprzez podanie kodu weryfikującego tę fakturę w systemie oraz danych umożliwiających jej zidentyfikowanie albo oznaczenie kodem weryfikującym umożliwiającym dostęp do tej e-faktury w KSeF (kodem QR), w razie gdy jest ona użyta poza systemem.

Choć przypomnienia wymaga, że nie ulega zmianie podstawowa zasada dokumentowania sprzedaży, gdzie kupującym jest osoba prywatna. Stąd zasadniczym dokumentem potwierdzającym dokonanie sprzedaży na rzecz osób fizycznych nadal pozostanie paragon fiskalny.

Kiedy i na jakich zasadach można wystawiać faktury z załącznikiem w KSeF

Możliwość wystawiania tego typu faktur odnosi się do dokumentowania czynności o złożonej liczbie danych w zakresie jednostek miary i ilości (liczby) dostarczanych towarów lub wykonywanych usług, cen jednostkowych towarów lub usług bez kwot podatku (cen jednostkowych netto).

Czyli przykładowo chodzi tu o media (energia, woda itp.), ale w praktyce przecież jest wiele podmiotów, które przecież tego typu należności refakturowują.

WAŻNE

Podatnik przed wystawieniem i przesłaniem do KSeF faktury z załącznikiem jest obowiązany złożyć zgłoszenie do Szefa KAS o zamiarze wystawiania i przesyłania faktur z załącznikiem. W ramach zgłoszenia konieczne będzie oświadczenie podatnika, że jest on świadomy konsekwencji wystawiania i przesyłania faktur z załącznikiem niezgodnie z zasadami określonymi przez ministra finansów. Dodatkowo podatnik jest zobowiązany do zgłoszenia do Szefa KAS zamiaru zaprzestania wystawiania i przesyłania faktur z załącznikiem.

Załącznik jest w takiej sytuacji integralną częścią zarówno faktury ustrukturyzowanej, faktury wystawionej w czasie awarii lub niedostępności KSeF, jak i tej wystawionej w nowym trybie offline²⁴ oraz zawiera wyłącznie dane, o których mowa w art. 106e ust. 1 ustawy o VAT, lub dane ściśle powiązane z tymi danymi. Jedna faktura może zawierać tylko jeden załącznik. Przy czym istotne jest, by w załączni-

kach nie zamieszczać treści reklamowych czy informacji marketingowych. Mają to być natomiast tylko dane wynikające z charakteru prowadzonej działalności i powiązane z obowiązkowymi elementami faktury. Naruszenie tych zasad może nawet skutkować odebraniem podatnikowi możliwości wystawiania i przesyłania faktur z załącznikiem.

Jak uzyskać certyfikat KSeF potrzebny do wystawiania faktur w trybie offline²⁴

Szczegółowo kwestia ta będzie uregulowana w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o VAT. Ogólnie zaś można wskazać, iż na potrzeby wystawienia faktury w trybie offline²⁴ i udostępnienia jej w sposób inny niż przy użyciu KSeF – podatnik będzie obowiązany do pobrania certyfikatu KSeF. Certyfikat ten jest niezbędny dla potwierdzenia tożsamości wystawcy tej faktury. Certyfikat będzie możliwy do pobrania po uwierzytelnieniu się w KSeF, zgodnie z przydzielonymi uprawnieniami.

Zasady poboru certyfikatu KSeF oraz opis wymagań technicznych dla poboru certyfikatu KSeF będą zawarte w specyfikacji oprogramowania interfejsowego. Certyfikat jest niezbędny do wytworzenia kodu QR zapewniającego autentyczność pochodzenia i integralność treści tej faktury. Aby bowiem oznaczyć fakturę wystawianą w trybie offline²⁴ kodem, należy pobrać z Krajowego Systemu e-Faktur certyfikat KSeF, który umożliwi uwierzytelnienie się tego wystawcy przy wystawianiu tej faktury.

Kto do końca 2026 r. będzie mógł wystawiać faktury papierowe lub elektroniczne zamiast w KSeF

Dopuszcza się możliwość, w okresie przejściowym, trwającym do końca 2026 r., wystawiania (nadal) przez podatników faktur w postaci papierowej lub faktur elektronicznych w sytuacji, jeżeli łączna miesięczna wartość sprzedaży podlegająca udokumentowaniu fakturami jest mniejsza lub równa 10.000 zł.

Przepis nie będzie miał więc zastosowania, jeżeli łączna miesięczna wartość sprzedaży podlegająca udokumentowaniu takimi fakturami jest większa niż 10.000 zł.

Podatnik obowiązany będzie wystawiać e-faktury, począwszy od faktury, którą przekroczono tę wartość. Stąd jeżeli w danym miesiącu faktury nie spełnią wskazanego wyżej warunku, podatnik nie może ponownie skorzystać z możliwości wystawiania faktur w postaci papierowej lub faktur elektronicznych.

W konsekwencji do 31 grudnia 2026 r. podatnicy, u których wdrożenie KSeF mogłoby być problematyczne, zaś skala i wartość wystawianych faktur jest niewielka, mogą wystawiać faktury w postaci papierowej lub faktury elektroniczne, zamiast e-faktur.

KSeF w instytucji kultury – podsumowanie

1. Korekta faktur <i>in minus</i>	w KSeF kluczowy będzie moment wystawienia i otrzymania ustrukturyzowanej faktury korygującej, bez konieczności uzgadniania korekty z nabywcą; wyjątki dotyczą faktur poza KSeF.
2. Korekta VAT przez nabywcę	obowiązek pomniejszenia podatku naliczonego powstaje w okresie otrzymania faktury korygującej w KSeF, a dla podatników z NIP datą tą jest dzień nadania numeru w systemie.
3. Faktury dla konsumentów	e-faktury będzie można wystawiać także osobom fizycznym, bez ich zgody, ale na ich żądanie trzeba zapewnić dostęp poza KSeF lub w formie kodu QR.
4. Faktury z załącznikiem i tryb offline24	możliwość wystawiania faktur z załącznikiem dotyczy m.in. mediów i wymaga zgłoszenia do Szefa KAS; w trybie offline24 konieczne jest posiadanie certyfikatu KSeF.
5. Okres przejściowy do końca 2026 r.	instytucje o sprzedaży do 10.000 zł miesięcznie mogą nadal wystawiać faktury papierowe lub elektroniczne zamiast e-faktur.

KSeF, BHP i rozliczanie delegacji – obowiązki kadrowe w nowej rzeczywistości podatkowej

Chociaż formalnie nowe obowiązki dotyczą głównie działów księgowo-finansowych, to skutki zmian odczują również działy kadr. Szczególnie istotne staną się tematy takie jak rozliczanie delegacji, dokumentowanie wydatków na środki BHP, posiłki profilaktyczne, szkolenia i wyposażenie stanowisk pracy. Przyjrzyjmy się temu, jak przygotować kadry do współpracy z KSeF-em i jakie procedury warto wdrożyć, aby uniknąć chaosu dokumentacyjnego. Strach przed KSeF-em wynika głównie z niewiedzy i braku procedur.

KSeF i wydatki BHP – kiedy dokumentuje pracodawca, a kiedy pracownik

Obowiązkiem pracodawcy jest zapewnienie pracownikom środków ochrony indywidualnej (odzież ochronna, okulary, kaski, maski, ochronniki słuchu itd.). Jeśli za-

kup i rozliczenie tych środków następuje centralnie, nie ma większego problemu: faktura trafia do księgowości i zostaje uwięziona w KSeF-ie.

Sytuacja komplikuje się, gdy zakup realizuje pracownik i chce otrzymać zwrot kosztów. Do końca stycznia 2026 r. możliwe będzie tradycyjne rozliczenie na podstawie faktury papierowej. Po tym terminie konieczne będzie zadbanie o to, by dokument znalazł się w KSeF.

KSeF i badania lekarskie i okulary korekcyjne – kto, komu, za co

Standardowo pracownik otrzymuje skierowanie na badanie okresowe i korzysta z placówki współpracującej z pracodawcą. Faktura trafia bezpośrednio do firmy. Problem pojawia się przy badaniach realizowanych indywidualnie lub przy zakupie okularów korekcyjnych do pracy przy monitorze.

Faktura za okulary powinna być wystawiona na pracownika, ponieważ to on jest faktycznym nabywcą i użytkownikiem produktu. Pracodawca nie ma prawa do odliczenia VAT-u ani wtedy, gdy faktura jest na pracownika, ani gdy na firmę. Kadry muszą mieć procedury, które jasno określają, jak takie dokumenty rozliczać.

KSeF i napoje i posiłki profilaktyczne – kto kupuje, kto dokumentuje

Jeśli dostarczenie napojów i posiłków jest organizowane centralnie, nie ma problemu z dokumentacją. Gorzej, gdy to pracownik kupuje wodę w upalny dzień czy opłaca posiłek przy pracy uciążliwej.

Od lutego 2026 r. konieczne będzie uwzględnienie wymogu posiadania dokumentu w KSeF. Kadry powinny przygotować instrukcje dla pracowników, jakie dokumenty należy uzyskać i jak je rozliczyć.

KSeF i szkolenia BHP i inne – odpowiedzialność po stronie pracodawcy

Szkolenia BHP (wstępne, okresowe, specjalistyczne) są organizowane przez pracodawcę. Kadry kontaktują się z firmami szkoleniowymi, otrzymują faktury (także przez KSeF) i rozliczają usługę. Kluczowe będzie zidentyfikowanie, od kiedy dana firma przesyła faktury wyłącznie przez KSeF, i zapewnienie dostępu do tych dokumentów.

KSeF i wyposażenie stanowisk pracy i środki pierwszej pomocy

Kadry najczęściej nie odpowiadają bezpośrednio za zakupy biurek, foteli czy apteczek. Mają jednak rolę inicjatora lub koordynatora potrzeb. To dział BHP lub administracja odpowiada za zakupy, ale kadry powinny znać zasady obiegu dokumentów w firmie i umieć wskazać, co musi trafić do KSeF.

KSeF i delegacje w nowej rzeczywistości: dokumentacja, której nie można przegapić

Delegacja to klasyczny przypadek, w którym pracownik ponosi wiele drobnych wydatków. Mogą to być: bilety, noclegi, posiłki, opłaty parkingowe, zakup drobnego sprzętu czy usługi lokalne. Do tej pory wystarczała faktura papierowa lub paragon z NIP-em.

Od lutego 2026 r. wiele z tych dokumentów będzie musiało zostać wystawione w KSeF. Kadry powinny:

- ▶ przygotować instrukcje delegacyjne zawierające informacje o tym, jakie dokumenty zbierać,
- ▶ współpracować z działem finansów w zakresie dostępu do faktur z KSeF,
- ▶ nauczyć się weryfikować faktury po dacie, kwocie, NIP-ie i rodzaju wydatku,
- ▶ umieć powiązać dokument z konkretnym pracownikiem i delegacją.

KSeF – jak zapobiegać chaosowi: wskazówki dla działu kadr

1.	Przeanalizuj wszystkie procesy, w których pracownicy przynoszą faktury.
2.	Podziel dokumenty na te, które muszą być wystawione w KSeF, i te, które mogą funkcjonować tradycyjnie.
3.	Przygotuj wzory instrukcji dla pracowników wyjeżdżających na delegację.
4.	Zapewnij działowi kadr dostęp do wyszukiwarki faktur w KSeF.
5.	Wprowadź jasne procedury współpracy z działem księgowości.
6.	Przeszkol pracowników z podstaw KSeF: co to jest, co muszą wiedzieć, jak dbać o dokumenty.

Identyfikacja pracownika w KSeF i rozliczanie delegacji

Choć w teorii system KSeF umożliwia oznaczenie pracownika na fakturze, w praktyce wiele zależy od drugiej strony, czyli sprzedawcy. Pracodawca może

wygenerować wewnętrzny identyfikator pracownika, który składa się z numeru NIP firmy oraz czterech dodatkowych cyfr (nadanych wewnętrznie) i cyfry kontrolnej. Taki identyfikator można przypisać konkretnemu pracownikowi – np. osobie jeżdżącej w delegacje czy dokonującej zakupów służbowych.

Problem pojawia się wtedy, gdy wystawca faktury (dostawca) nie obsługuje jeszcze tej funkcji lub nie umie jej użyć. W takiej sytuacji dane pracownika nie pojawią się na fakturze automatycznie, a cały system identyfikacji wewnętrznej przestaje działać tak, jak powinien.

Jakie dane pracownika można dodać na fakturze

W systemie KSeF można – opcjonalnie – podać dane kontaktowe osoby, która dokonała zakupu. Należy do nich:

- ▶ imię i nazwisko,
- ▶ adres e-mail,
- ▶ numer telefonu.

Dzięki temu dział księgowości może łatwiej zidentyfikować pracownika, który inicjował wydatek, co znacznie usprawnia rozliczenia delegacji. Dodatkową opcją jest wpisanie adresu korespondencyjnego oraz tzw. numeru klienta, który może być przypisany do danej osoby, działu lub projektu.

Co, jeśli dostawca nie obsługuje identyfikatora pracownika

W takiej sytuacji warto wdrożyć wewnętrzne rozwiązania organizacyjne, np. ustalić z pracownikami, że przy każdej fakturze służbowej podają swój adres e-mail lub numer telefonu, który pojawi się w danych faktury jako dane kontaktowe odbiorcy. Dzięki temu będzie można łatwiej powiązać dokument z konkretną osobą.

Rozliczanie delegacji – co zmienia KSeF

W okresie przejściowym do końca 2026 roku delegacje można rozliczać zarówno na podstawie faktur KSeF, jak i faktur papierowych lub paragonów uproszczonych z NIP-em (do 450 zł). W 2027 roku wszystko będzie musiało trafić do KSeF.

Typowe scenariusze w delegacji:

- ▶ Faktura z KSeF – najwygodniejsze rozwiązanie. Pracownik dostaje potwierdzenie z kodem QR lub wizualizację faktury z numerem KSeF.
- ▶ Paragon z NIP-em do 450 zł – nadal akceptowalny dokument, ale nie trafia do KSeF. Można go rozliczyć, jeśli spełnia wymagania.

- ▶ Faktura z kasy fiskalnej (papierowa) – do końca 2026 również możliwa do rozliczenia.
- ▶ Faktura poza KSeF – obowiązkowo oznaczana w rozliczeniu jako dokument poza systemem.

Kiedy pracownik płaci, a kiedy pracodawca

Z punktu widzenia KSeF i delegacji ważne jest, kto poniósł wydatek:

- ▶ Jeśli pracodawca zamawia i płaci (np. nocleg, szkolenie), to warto mieć fakturę z numerem KSeF i podać go w przelewie.
- ▶ Jeśli pracownik płaci gotówką – ważne, by uzyskać dokument potwierdzający zakup, najlepiej zawierający dane do identyfikacji.

Jakie dokumenty mogą trafić do KSeF

Rodzaj dokumentu	Trafia do KSeF?	Można rozliczyć?
Faktura z numerem KSeF	tak	tak
Paragon uproszczony z NIP do 450 zł	nie	tak
Faktura papierowa z kasy fiskalnej	nie (do końca 2026)	tak
Potwierdzenie transakcji z kodami QR	tak	tak
Wizualizacja faktury z kodem QR	tak	tak

Noty księgowo i noty korygujące a KSeF – co zmieni się od 2026 roku

Czy po 1 lutego 2026 r. będzie można wystawiać noty korygujące? A co z notami księgowymi, które nie są fakturami, ale funkcjonują w obiegu dokumentów? Sprawdź, jak nowe regulacje dotyczące KSeF wpłyną na praktykę księgową i które dokumenty nie będą objęte obowiązkowym e-fakturowaniem.

Jako noty księgowo określa się zwykle dokumenty dotyczące rozliczeń, które nie dotyczą czynności opodatkowanych podatkiem VAT (dostaw towarów i świadczenia usług). Generalnie, chodzi tu o noty obciążeniowe, wystawiane zwykle, gdy nie sporządza się faktur. Występują też noty uznaniowe, przypominające faktury korygujące *in minus*.

Typowym przykładem, w którym stosuje się noty księgowo, są odszkodowania (którym nie towarzyszy dostawa towarów lub świadczenie usługi) W interpretacji

z 9 marca 2018 r. (0114-KDIP1-1.4012.13.2018.2.AM) dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wskazał, że opłaty za opóźnienie w zwrocie, uszkodzenie oraz zagubienie urzędzenia abonenckiego przez abonenta są rodzajem kar umownych naliczanych przez wnioskodawcę i nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Tym samym wnioskodawca nie jest zobowiązany do wystawiania faktur VAT z tego tytułu. KSeF służy tylko do przesyłania faktur (jedynym wyjątkiem jest przesyłanie załączników do faktur w niektórych przypadkach, o czym mowa szerzej w punkcie 25).

Noty księgowe a obowiązek KSeF od 2026 roku – czy podlegają e-fakturowaniu

System nie obsługuje not księgowych, w tym not obciążeniowych, mimo ich pewnego podobieństwa do faktur.

Jak wskazał dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 29 maja 2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.383.2025.1.AMA): obowiązek, który będzie wynikał z art. 106ga ust. 1 ustawy, od 1 lutego 2026 r., nie wymaga wystawiania faktur ustrukturyzowanych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w przypadku dokumentów innych niż faktury, określone w art. 2 pkt 31 ustawy. W sytuacji dokumentowania wyłącznie czynności niepodlegającej ustawie VAT – nie wystawia się faktury (art. 106 ust. 1 ustawy). Dodatkowo, z obowiązujących przepisów dotyczących KSeF ani z przepisów, które wejdą w życie z 1 lutego 2026 r., nie wynika, aby przy użyciu KSeF wystawiane musiały być noty księgowe typu noty obciążeniowe. Wynikało to z faktu, że dokumenty te nie stanowią faktur w rozumieniu ustawy.

Likwidacja not korygujących od 2026 roku – co zmienia KSeF

Noty korygujące były fakturami korygującymi sporządzanymi przez nabywcę. Można było nimi poprawiać pomyłki, z wyjątkiem odnoszących się do wartości sprzedaży i wysokości podatku. Wystawienie noty wymagało akceptacji wystawcy faktury (sprzedawcy).

Krajowy System e-Faktur od początku nie przewidywał możliwości przesyłania not korygujących (pomimo że stanowiły one szczególnego rodzaju faktury korygujące). Od 1 lutego 2026 r. not korygujących nie będzie można wystawiać w żadnym przypadku – nawet jeśli mamy do czynienia z fakturą pierwotną sporządzoną w postaci tradycyjnej.

Noty księgowe KSeF 2026 – podsumowanie

1.	Noty księgowe (w tym obciążeniowe) nie będą objęte obowiązkiem KSeF od 2026 roku, ponieważ nie stanowią faktur w rozumieniu ustawy o VAT. Dotyczy to m.in. dokumentów związanych z karami umownymi, odszkodowaniami czy opłatami niezwiązanymi z dostawą towarów lub usług.
2.	System KSeF nie obsługuje i nie będzie obsługiwał not korygujących, które były dotąd wystawiane przez nabywcę. Po 1 lutego 2026 r. nie będzie już możliwe ich stosowanie – niezależnie od formy faktury pierwotnej.
3.	Dokumenty niebędące fakturami, takie jak noty księgowe, nie podlegają obowiązkowi e-fakturowania, co oznacza, że instytucje kultury nadal będą mogły korzystać z nich poza systemem KSeF – zgodnie z dotychczasową praktyką rachunkową.

Michał Samborski

Podstawa prawna

- ▶ Uchylony art. 106k ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).

Zbiorcza faktura korygująca w KSeF – kiedy i jak ją wystawić

Zbiorcza faktura korygująca to rozwiązanie, które może znacznie uprościć rozliczenia – ale tylko w określonych przypadkach. Sprawdź, kiedy można z niego skorzystać w KSeF, jak wygląda różnica między korektą *in minus* a *in plus* i na co szczególnie uważać, aby uniknąć błędów. Dowiesz się, jakie możliwości daje struktura e-faktury i czy zawsze można zastosować uproszczenia.

Rodzaje faktur korygujących w strukturze e-faktury – czym wyróżnia się zbiorcza faktura korygująca?

Na podstawie struktury e-faktury można wyróżnić cztery rodzaje faktur korygujących:

- ▶ Faktura podstawowa,
- ▶ Faktura zaliczkowa,
- ▶ Faktura rozliczeniowa,
- ▶ Korekta zbiorcza (korekta wielu faktur jednego okresu z powodu rabatu).

Opracowanie własne na podstawie Aplikacji podatnika KSeF

Autorzy

Monika Czekala, Barbara Dąbrowska, Zuzanna Kasperkowicz, Tomasz Krywan, Łukasz Matysiakiewicz, Karolina Mnich, Michał Samborski, Katarzyna Trzpięta

Segment Manager

Marta Grabowska-Peda

Manager produktu

Anna Jagodzińska

Redaktor

Renata Kajewska

Koordynator produkcji

Magdalena Huta

Korekta

Zespół

Skład: **6AN Studio, Tomasz Jakóbiak**

Druk: **KRM Druk Sp. z o.o., Sp.k.**

ISBN 978-83-8409-400-6

Nr rejestrowy BDO: 000008579

Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2025

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526-19-92-256, KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie

XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Wysokość kapitału zakładowego 200.000 zł.

Wszelkie prawa do niniejszej publikacji, w tym do jej tytułu oraz do treści zawartych w książce „KSeF i VAT w instytucjach kultury”, podlegają ochronie prawnej przewidzianej w szczególności prawem autorskim. Ich przedruk oraz rozpowszechnianie bez wiedzy i zgody Redakcji są zabronione. Zakaz ten nie dotyczy cytowania ww. materiałów w granicach dozwolonego użytku, z powołaniem się na źródło.

Publikacja „KSeF i VAT w instytucjach kultury” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Zamknięcie 2025 roku w księgach rachunkowych instytucji kultury” lub w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

W 2026 roku każda instytucja kultury – niezależnie od wielkości czy formy organizacyjnej – zostanie objęta obowiązkiem stosowania Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF). Dla teatrów, muzeów, domów kultury i bibliotek oznacza to konieczność gruntownej zmiany podejścia do wystawiania i odbierania faktur, ich archiwizacji, korekt, załączników oraz obsługi wyjątków ustawowych. Ta książka jest odpowiedzią na najczęstsze problemy, z jakimi mierzą się główni księgowi i dyrektorzy instytucji kultury przygotowujący się do wdrożenia e-fakturowania. Zawiera nie tylko szczegółowe omówienie przepisów, ale przede wszystkim **praktyczne interpretacje, przykłady sytuacji nietypowych, wzory i procedury wewnętrzne**, które pomogą bezpiecznie przejść przez proces wdrożenia KSeF w Twojej instytucji.

Dzięki książce dodatkowo:

1. Dowiesz się, jak e-fakturowanie wpływa na obowiązki księgowe i kadrowe – m.in. delegacje, szkolenia, BHP.
2. Zdobędziesz wiedzę o wystawianiu faktur osobom fizycznym i instytucjom zwolnionym z VAT.
3. Poznasz nowe przepisy VAT obowiązujące od 2026 roku, w tym zmiany limitów zwolnień.

Warto także zapoznać się z najnowszymi interpretacjami podatkowymi, co pozwoli Ci właściwie rozliczać podatek VAT w Twojej instytucji kultury. Znajdziesz tu także odpowiedzi ekspertów na pytania Czytelników „Prawo i Finanse w Kulturze” dotyczące rozliczeń podatkowych.

PRAWO I FINANSE W KULTURZE

Publikacje i prenumerata wydawnictw:
tel.: 22 518 29 29 • faks: 22 617 60 10
e-mail: cok@wip.pl

UOJ162

Cena: 129,00 zł brutto